

## تحلیل عاملی اکتشافی و اولویت بندی تهدیدات سیاسی رژیم صهیونیستی

### مؤثر بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران

حسن ولی‌وند زمانی<sup>۱</sup>

محمدتقی پرتوی<sup>۲</sup>

مهدی نجاتی‌پور<sup>۳</sup>

#### چکیده:

جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از کشورهای جنوب غرب آسیا همواره در معرض تهدیدهای سیاسی و امنیتی رژیم صهیونیستی بوده؛ به گونه‌ای که در حال حاضر، رژیم صهیونیستی یکی از معضلات اصلی سیاست خارجی و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی محسوب می‌گردد. در این مقاله ابعاد و مولفه‌های تهدیدات سیاسی رژیم صهیونیستی که می‌تواند بر امنیت ملی ج.ا.ایران مؤثر باشند با استفاده از نظرات صاحب نظران و جامعه آماری در ۶۳ عامل و در دو دایره داخلی و خارجی شناسایی گردیدند و در ادامه با استفاده از رتبه‌بندی فریدمن اولویت‌بندی و در نهایت با استفاده از روش تحلیل عاملی اکتشافی طبقه‌بندی و کاهش بعد داده شد. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که عمده‌ترین تهدیدهای سیاسی رژیم صهیونیستی که بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران در بعد داخلی مولفه بی‌ثباتی می‌تواند در ۶ عامل جدید و در مولفه مشروعیت‌زدایی در ۳ عامل جدید تفسیر شود همچنین در بعد خارجی در مولفه‌های بی‌اعتبارسازی و منزوی‌سازی به ترتیب در ۳ و ۵ عامل جدید قابل تفسیر خواهد بود. نتایج کلی بیانگر این است که مهمترین تهدیدهای داخلی به ترتیب بالا نشان دادن نرخ فساد اداری و بسترسازی برای رشد آن و حمایت مادی و معنوی از گروه‌های معاند، همچنین در بعد تهدیدهای خارجی بیشترین تهدیدات به ترتیب برگزاری و حمایت از جلسات و کنفرانس‌های سیاسی گروهک‌های معاند در خاک رژیم و غیرقابل اعتماد بیان نمودن فعالیت‌های هسته‌ای و موشکی ج.ا.ایران، می‌باشد.

**واژگان کلیدی:** امنیت، تهدیدهای سیاسی، تحلیل عاملی، اولویت بندی، رژیم صهیونیستی

## جستارگشایی

درک امنیت در گرو فهم تهدید است. از این رو هر دو واژه از مبانی نظری یکسانی برخوردار هستند. احساس امنیت منوط در عدم وجود احساس تهدید است. یکی از اولین نیازهای حیاتی بشر احساس امنیت بوده است بطوریکه نخستین مباحث فلسفی در عرصه امنیت به گفت‌وگوهای فیلسوفانی چون افلاطون و ارسطو بازمی‌گردد (تاجیک، ۱۳۸۰: ۳۸).

شناخت دقیق و واقع‌بینانه عواملی که امنیت، موجودیت و منافع حیاتی یک کشور را تهدید می‌کند؛ از اولویت‌های اساسی یک نظام حکومتی است؛ زیرا این دسته از تهدیدات که به دلیل گستردگی و عمق پیامدهای آنها به «تهدیدات راهبردی» موسوم‌اند به راحتی می‌توانند برسر راه حرکت عمومی یک جامعه به سوی پیشرفت و توسعه موانع جدی ایجاد کرده، یا اساساً موجودیت یک کشور را به خطر بیندازند (شمس، ۱۳۷۷).

در حال حاضر یکی از مهم‌ترین اصول بنیادین سیاست‌های کلان کشورها دستیابی به امنیت با شناسایی و خنثی‌سازی تهدیدات در سطوح مختلف می‌باشد. همبستگی و وابستگی شدیدی میان دو مقوله امنیت ملی و سیاست خارجی در راستای تأمین منافع ملی کشورها وجود دارد که جمهوری اسلامی ایران مستثنی از این اصول نبوده بلکه به دلیل قرار گرفتن در جغرافیای آشوب منطقه، هواره با مخاطرات و چالش‌هایی در این حوزه مواجه است. پیوند عمیقی میان سیاست و امنیت وجود دارد، تفکیک این دو مقوله را غیر ممکن ساخته است. سیاست را باید حلقه اتصال امنیت و همچنین متقابلاً امنیت را حلقه اتصال سیاست در بعد داخلی و خارجی دانست. (منشادی و سرحدی، ۱۳۹۵: ۲۰۴)

تشکیل رژیم صهیونیستی در منطقه جنوب غرب آسیا وضعیت پیچیده‌تری را از لحاظ امنیت برای منطقه و کشور ایران رقم زده است. تأسیس این رژیم، امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران را با دشواری‌ها و موانع حاد و اساسی مواجه ساخته است. رفتار این رژیم برخاسته از مجموعه‌ای از آموزه‌ها، آداب و رسوم، فرهنگ و اندیشه یهودی است. رژیم صهیونیستی سال‌هاست که منطقه جنوب غرب آسیا را با ناامنی روبرو ساخته و این روند همچنان ادامه دارد (ثابت، ۱۳۹۵: ۲۴۸)

ریشه‌های کینه و دشمنی رژیم صهیونیستی با ایران به قبل از پیروزی انقلاب اسلامی می‌رسد. وجود کشوری قوی و باثبات در فضای نزدیک پیرامون رژیم صهیونیستی بر اساس تئوری موازنه قوا تهدیدی غیرقابل‌اغماض برای آن رژیم محسوب می‌شود و بر این اساس هر دو نظام حکومتی علی‌رغم داشتن روابط حسنه در ظاهر ولی در باطن رقابت‌های شدیدی با یکدیگر داشتند و ایران از به رسمیت شناختن رژیم به بهانه‌های مختلفی طفره می‌رفت و از سوی دیگر لابی یهود اقدام به تضعیف موقعیت حاکمیت کشور ایران (محمد رضا پهلوی) در ساختارهای سیاسی ایالات متحده می‌نمود (مجتهدزاده، ۱۳۹۱: ۱۴۲)

با وقوع انقلاب اسلامی و تغییر در جهت‌گیری‌های سیاسی تهدید وجودی و امنیتی در موازنه قوای منطقه‌ای برای این رژیم ایجاد شد. پس از موضع‌گیری‌های صریح امام خمینی (ره) در خصوص عدم به رسمیت شناختن رژیم صهیونیستی و حمایت از آرمان فلسطین و جنبش‌های آزادی‌بخش برابر متن قانون اساسی مقامات رژیم صهیونیستی انقلاب اسلامی ایران را تهدیدی از جنس سخت علیه خود تفسیر و ارزیابی کردند، انقلاب اسلامی از لحاظ ایدئولوژی (جهان‌شمولی، معناگرایی، ...) قطب مقابل افکار صهیونیسم جهانی به حساب می‌آمد. به همین دلیل از همان زمان مقامات رژیم تلاش کردند؛ در سیاستی غیرمستقیم با ابزار دیپلماتیک از جنس نرم دیگران (ایالات متحده، عراق و عربستان) را با حربه ایران‌هراسی و صدور انقلاب در برابر ایران قرار دهند، یا به تعبیری از سیاست موازنه‌سازی با توسل به دیگران استفاده کنند.

رژیم صهیونیستی از بدو تاسیس تاکنون با راهبرد احاله مسئولیت در کنار و با پشتیبانی ایالات متحده از تمامی اقدامات خصمانه ایالات متحده علیه امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران حمایت کرده‌است. این سیاست را می‌توان در حمایت از حضور گسترده‌تر غرب در منطقه و قراردادهای نظامی و امنیتی کشورهای حاشیه خلیج فارس با آمریکا، انزوا و کارشکنی در انعقاد خط لوله انتقال نفت از خاک ایران و ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی، تضعیف علت وجودی با حمایت از افکار تجزیه طلبان با دامن زدن به اختلافات قومی و مذهبی، اتخاذ راهبرد ایران‌هراسی، تضعیف انسجام ملی با بزرگ‌نمایی برخی کاستی‌ها، مشروعیت‌زدایی با متعارض نشان دادن اهداف حاکمیت با خواسته عمومی مردم، بی اعتبار سازی جمهوری اسلامی با پشتیبانی اطلاعاتی از ایالات متحده در خصوص لغو برجام و اعمال تحریم‌ها و غیره را نام برد.

عداوت و دشمنی رژیم صهیونیستی بر علیه امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران علاوه بر دارا بودن بارقه‌های ایدئولوژیکی ریشه در عقاید قوم یهود و موقعیت راهبردی ایران در منطقه غرب آسیا داشته و تنها شکل تهدید با توجه به شرایط مختلف منطقه‌ای و بین‌المللی دگرگون تغییر یافته است. بر اساس برخی دیدگاه‌ها تقابل بین ایران و رژیم صهیونیستی، به بهای بودن یکی به قیمت نبودن دیگری است به عبارت دیگر رژیم صهیونیستی وجود خود را در ناامنی منطقه تعریف نموده است (مقاله مرکز مطالعات راهبردی آجا، ۱۳۹۴: ۱۳). تهدیدهای رژیم صهیونیستی بر ضد امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، از نزاع دو آرمان‌گرایی متعارض نشأت می‌گیرد که اگر گمان شود که پدید آوردن نسل‌ها و تسلسل تحولات، فلسفه آغازین تحولی را که ماندگار و نهادینه شده است به زوال خواهد برد، اشتباه است. برعکس رژیم صهیونیستی در پی نابودی محتوای درونی انقلاب اسلامی و دوام تاریخی کشور ایران می‌باشد که به عنوان بزرگ‌ترین هدف توسط رژیم صهیونیستی از دشمنی با ایران پیگیری می‌شود (طباطبایی، ۱۳۹۲: ۱۳۴).

در این پژوهش محقق تلاش دارد تا تهدیدات سیاسی رژیم صهیونیستی مؤثر بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران را بطور جامع شناسایی و ابعاد و مولفه‌های اصلی مؤثر را در دو بعد داخلی (بی‌ثباتی و مشروعیت‌زدایی) و خارجی (منزوی‌سازی و بی‌اعتبارسازی) مورد مذاقه قرار دهد، نظر به اهمیت موضوع، محقق با بهره‌گیری از روش تحلیل مولفه‌های اصلی<sup>۱</sup> مولفه‌های کلیدی تهدیدات سیاسی رژیم صهیونیستی که بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران در هر کدام از ابعاد و مولفه‌های مذکور مؤثر هستند را استخراج، تبیین و میزان تاثیر آنها را محاسبه خواهد نمود.

در واقع مسئله اصلی پژوهش حاضر مشخص نبودن ابعاد، مولفه‌ها و میزان تاثیر هریک مولفه‌های تهدیدات سیاسی رژیم صهیونیستی مؤثر بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. در واقع سوال اصلی پژوهش در این مقاله «تهدیدات سیاسی رژیم صهیونیستی مؤثر بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران کدامند؟»

### مبانی نظری پژوهش:

تهدیدات سیاسی

با توجه به تعریفی که برای تهدیدات امنیت ملی ارایه می‌شود، منظور از تهدید سیاسی<sup>۲</sup>، «هر تهدیدی است که بدون در نظر گرفتن منبع آن، امنیت ملی کشورها را از لحاظ سیاسی با خطر مواجه می‌سازد». برای نمونه، بحران‌های پنج‌گانه‌ای که لوسین پای و همکارانش در کتاب خود تحت عنوان «بحران‌ها و توالی‌ها» یادآور می‌شود (بحران‌های هویت، مشروعیت، مشارکت، نفوذ و توزیع)، از مهم‌ترین تهدیدات سیاسی هستند که امنیت ملی کشورها- به ویژه کشورهای جهان سوم - را با خطر رو به رو می‌سازند. هر چند تهدیدات سیاسی به طور معمول بر ضد ایدئولوژی و نظام حقوقی کشورها متمرکز می‌شوند، اما در برخی موارد، با فتنه‌انگیزی برای تقسیم کشور- حتی شالوده‌فیزیکی کشورها را نیز به خطر می‌اندازند. زیرا همیشه زمینه مساعدی وجود دارد تا شرایط را برای به ثمر رساندن تهدیدات سیاسی فراهم نماید. (جعفری، ۱۳۹۲: ۲۶۴)

ابزارهای تهدید

جدیدترین تهدید رژیم صهیونیستی در مقابله با ایران، بروز نوعی بازنگری در سیاست‌های بود که زمینه مناسب برای فضا‌سازی لابی رژیم صهیونیستی به ویژه اپیک بر محور «هشدار به احتمال هسته‌ای شدن ایران» تبدیل شد. به این ترتیب، سیاست تحریم‌های مشترک که امریکا و رژیم صهیونیستی در کنار متحدان اروپایی خود به ایران اعمال کردند. در این زمینه، ردپای نقش آفرینی لابی مدافع رژیم صهیونیستی به ویژه ایک قابل پیگیری است. (رضائی، ۱۳۹۲: ۶۵)

1. PCA: Principal Component Analysis

2. Political Threat

در حاضر رژیم صهیونیستی با دیپلماسی و قدرت رسانه ای خود و با استفاده از نفوذ اطلاعاتی ضمن متقاعد سازی ترامپ به خروج از برجام در حال راینزی با اروپا و روسیه، چین برای خروج از برجام و انزوای ژئوپلیتیکی مضاعف ایران در منطقه است. این رژیم برای دستیابی به مقاصد خود از ابزارهای چون رسانه، لابی های صهیونیستی و دیپلماسی اقتصادی و فرهنگی و... در راستای تحقق راهبرد های خود بهره می گیرد.

#### راهبرد تحریم

تحریم همه‌جانبه ایران در ۲۵ ژانویه ۱۹۹۵، توسط آلفونسو داماتو، یکی از سناتورهای امریکا که همواره مدافع سیاست های تحریم تجاری ایران بود و توسط لابی‌های مدافع رژیم صهیونیستی به ویژه اپیک نیز حمایت می‌شد، ملهم از سند منتشر شده توسط لابی مذکور به نام «تحریم جامع امریکا علیه ایران، برنامه عمل»، طرحی ارائه کرد که براساس آن، هر شخص یا شرکت خارجی که به صدور کالا یا فناوری به ایران مبادرت می‌کرد، براساس تعاریف مندرج در قانون اداره صادرات مصوب سال ۱۹۷۹، مشمول سیاست‌های تحریمی امریکا می‌شد. نقطه کانونی طرح مذکور مبادلات نفتی ایران را در بر می‌گرفت (Wright, Steven, 2007)

#### پیشینه پژوهش

با توجه به اهمیت موضوع، پژوهشهای زیادی درباره واژگان کلیدی پژوهش انجام شده است به گونه‌ای که بیش از ۶۵ عنوان کتاب در حوزه رژیم صهیونیستی و موضوعات مرتبط با تهدیدات این رژیم و همچنین ۱۸۸۴ کتاب با محویت موضوع امنیت ملی منتشر شده که ۱۶ کتاب هر دو موضوع را در بردارند، همچنین تعداد ۲۱ مقاله با موضوع تهدیدات رژیم صهیونیستی در نشریات علمی منتشر شده است که عمدتاً توسط محققین مورد بررسی و مطالعه اکتشافی قرار گرفته است. در زیر به تعدادی از عناوین که نسبت به سایر موارد شاخص‌تر بودند و بیشتر از سایر منابع، تهدیدات رژیم را مورد واکاوی قرار داده‌اند به اختصار ارائه می‌گردد.

۱) ملاحظات امنیتی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، رنجبر، مقصود، تهران، پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۳۷۸. کتاب فوق درواقع پایان‌نامه‌ای در مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاه تهران به راهنمایی دکتر حسین سیف زاده (سال ۱۳۷۶) بوده است که بعدها در قالب کتابی از سوی پژوهشکده مطالعات راهبردی به چاپ رسیده است.

۲) امنیت ملی رژیم صهیونیستی در قرن ۲۱، توسط کمیسیون تدوین استراتژی امنیت ملی آمریکا تهیه شده و توسط جلال دهمشگی، بابک فرهنگی، ابوالقاسم راه چمنی ترجمه شد. انتشارات موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر تهران در سال ۱۳۸۳ منتشر کرد در این کتاب به تهدیدات،

درخواست‌ها و شیوه‌های جدید جنگ پرداخته، به ناپایداری محیط امنیت ملی اشاره می‌شود و ابعاد مختلفی را بر آن متصور می‌باشد که مهم‌ترین آن را | تهدیداتی تلقی می‌کند که در دوره‌های مختلف اشکال مختلفی دارد.

۳) کتاب ابعاد و مظاهر تهدید، توسط محسن مرادیان در سال ۱۳۸۵ تدوین شده و در انتشارات مرکز آموزش شهید صیاد شیرازی به چاپ رسیده است. در این کتاب به بررسی ابعاد و تقسیم بندی تهدیدات امنیت ملی در سطوح مختلف می‌پردازد هدف اصلی کتاب، دستیابی به چارچوب و الگوی نظری مناسب برای مطالعه تهدیدات امنیت ملی واحدهای سیاسی می‌باشد

۴) کتاب دیدن نادیدنی: هوشمندی امنیت ملی در عصر نااطمینانی توماس کوئیگین، ترجمه محمد یوسفی خرازم، زهرا امین افشارانتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی تهران به بررسی روابط کشورهای جهان سوم در روابط بین‌الملل می‌پردازد. هدف کتاب توصیف و تبیین جهان سوم در روابط بین‌الملل از زاویه تحقق امنیت در این منطقه می‌باشد. این کتاب متضمن بیان تعریف‌های عینی و ذهنی از جهان و بحران‌های موجود در آن، فقدان امنیت مالی و تجاری، تهدیدهای ناشی از ناحیه سلاح‌های هسته‌ای و کشورهای دارنده این سلاح‌ها برای جهان سوم است. در یک جمع‌بندی کلی نویسنده در پی بیان این مسئله است که در نظام سرمایه‌داری بین‌المللی، جهان سوم برای اعمال سیاست‌گذاری مستقل در بخش‌های خارجی و داخلی و حاکمیت خود در این زمینه، تحت فشار هستند.

۵) تهدیدات امنیت ملی: توسط علی عبدالله خانی تدوین و در انتشارات ابرار معاصر در سال ۱۳۸۶ چاپ شد. این کتاب از دو بخش کلی شامل شناخت شناسی تهدیدات امنیتی و روش شناسی تهدیدات امنیتی شامل پنج گفتار تشکیل شده است اقدامی است در راستای توسعه مطالعات امنیتی. در این کتاب نویسنده شناخت شناسی و روش شناسی تهدید را مورد توجه قرار می‌دهد و هدف اصلی در بخش شناخت‌شناسی معنا و مفهوم جنبه‌ها و مختصات تهدید مد نظر بوده و در بخش روش شناسی برآورد و ارزیابی و مدیریت تهدید مورد بررسی قرار می‌گیرد.

بسیاری از پژوهش‌ها و منابع موجود در این عرصه بدون ارائه مطالب جدید، صرفاً با هدف تأکید بر نبود مشروعیت رژیم صهیونیستی و تهدید بودن این رژیم به نگارش در آمده است. این در حالی است که عدم شناسایی رژیم صهیونیستی یک پیش‌فرض و یک امر بدیهی است، بنابراین نگارش نوشتارهای که درصدد هستند تا فقط بر این نکته پافشاری کنند، نه تنها شعارزدگی این موضوع مهم را موجب می‌شوند بلکه به شناخت عمیق‌تر در مورد چگونگی پیشبرد منافع این رژیم در ابعاد داخلی، منطقه‌ای و فراملی و در نتیجه اتخاذ تصمیمات درست در سیاست خارجی کشور نیز کمکی نمی‌رسانند. اکثریت محققین بر اهمیت و شناخت بهتر ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌ها اصرار و ابرام دارند و از نقاط مشترک این تحقیق با پیشینه تحقیق می‌توان به محیط‌شناسی مشترک (رژیم صهیونیستی) و دغدغه مشترک محققین درباره امنیت

ملی جمهوری اسلامی ایران اشاره نمود. در ادامه پیشینه تحقیقات مرتبط با موضوع در قالب جدول شماره ۱ ارائه شده است.

جدول ۱- مرور ادبیات و پیشینه موضوع پژوهش

| موضوع پژوهش / مقاله                                                                                                        | نویسنده / نویسندگان                                 | خلاصه و نتایج پژوهش                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| تحلیل رابطه رژیم صهیونیستی و کردستان عراق و پیامدهای امنیتی آن برای جمهوری اسلامی ایران                                    | مسعود اخوان کاظمی، فرزاد رستمی، حامد شاهملکی (۱۳۹۷) | نفوذ رژیم صهیونیستی در کردستان عراق در واقع تداوم استراتژی امنیت ملی و سیاست خارجی رژیم صهیونیستی در غرب آسیا برای خروج از انزوا و تسلط بر این منطقه است. با استفاده از بستر و فرصت ایجاد شده رژیم صهیونیستی روابط پنهان و گسترده‌ای را با کردها آغاز کرده و با حضور مستقیم ولی غیرمستقیم، در قالب فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی، علمی و تاریخی در اقلیم کردستان به دنبال منافع و اهداف راهبردی چندی، از جمله ایجاد متحد استراتژیک جدید در منطقه و اهداف توسعه طلبانه خود است. در این تحقیق اهداف، راهبردها و اقدامات رژیم صهیونیستی برای حضور در کردستان عراق، زمینه‌های تسهیل کننده حضور رژیم صهیونیستی در این منطقه و تأثیرات روابط رژیم صهیونیستی و اقلیم کردستان بر امنیت ملی جمهوری اسلامی مورد بررسی قرار گرفته است. |
| تحلیل رابطه رژیم صهیونیستی و کردستان عراق و پیامدهای امنیتی آن برای جمهوری اسلامی ایران                                    | مسعود اخوان کاظمی، فرزاد رستمی، حامد شاهملکی (۱۳۹۶) | حضور و نفوذ رژیم صهیونیستی در اقلیم کردستان عراق، در راستای ایجاد یک متحد استراتژیک جدید در منطقه می‌باشد که در نهایت می‌تواند ایجاد قلمرو استراتژیک برای رژیم صهیونیستی در نزدیکی مرزهای ایران، مقابله با حضور و نفوذ ایران در عراق، ایجاد محیط بحران با حمایت از استقلال کردستان عراق و تجزیه عراق برای ج.ا. ایران در بر داشته باشد.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| بررسی تطبیقی سیاست خارجی رژیم صهیونیستی در جمهوری آذربایجان و اقلیم کردستان عراق و تأثیر آن بر جمهوری اسلامی ایران ۱۹۹۱-۷۰ | زهرا احمدی‌فر (۱۳۹۷)                                | رویکرد سیاست خارجی رژیم صهیونیستی در جمهوری آذربایجان و اقلیم کردستان عراق حضور و نفوذ در این مناطق و دست‌یابی به اهداف اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، امنیتی و... می‌باشد که یکی از پیامدهای این رویکرد، حضور در محیط پیرامونی جمهوری اسلامی ایران و ایجاد تهدیدات امنیتی، شکاف‌های قومی و تقویت جریان‌های تجزیه طلبانه برای جمهوری اسلامی ایران است. در این رساله سعی شده است با استفاده از چارچوب نظری رئالیسم تهاجمی به اثبات فرضیه مذکور پرداخته شود                                                                                                                                                                                                                                                                        |

| موضوع پژوهش / مقاله                                                                              | نویسنده / نویسندگان           | خلاصه و نتایج پژوهش                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| تحلیل و بررسی روابط ترکیه و رژیم صهیونیستی و تأثیرات آن بر ابعاد امنیت جمهوری اسلامی ایران       | حسین صاحبی (۱۳۹۶)             | روابط ترکیه و رژیم صهیونیستی به‌عنوان دو بازیگر تأثیرگذار در منطقه غرب آسیا از اهمیت بسزایی به‌ویژه از دید جمهوری اسلامی ایران برخوردار بوده است. اتحاد تل‌آویو و آنکارا در سال ۱۹۹۶ موجب تهدیدات جدی برای ایران شد اما به نظر می‌رسد در دهه اخیر پس از روی کار آمدن حزب عدالت و توسعه نوعی تنش و سردی بر و رابط دو طرف حاکم شده که باید پیامدهای مثبت برای ایران داشته باشد                                                    |
| استراتژی امنیت ملی اوپاما با تأکید بر رژیم صهیونیستی و تأثیر آن بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران | رامین مددی حسین دهشیار (۱۳۹۳) | تضاد در ارزش‌ها و منافع، تعارض وجودی میان ایران و رژیم صهیونیستی، افزایش چالش‌ها میان ایران و آمریکا، تحریم‌های اقتصادی، تهدید به حمله نظامی، ایران هراسی میان کشورهای منطقه در قالب تهدیدات مطرح در سطح داخلی و منطقه‌ای متوجه جمهوری اسلامی ایران نموده است                                                                                                                                                                   |
| بررسی رویکرد امنیتی رژیم صهیونیستی نسبت به برنامه هسته‌ای ایران قبل و بعد از انقلاب اسلامی ایران | محمدرضا باقری (۱۳۹۵)          | گرچه متغیرهای کلی قدرت و مجاورت جغرافیایی تغییر زیادی در وضعیت ایران نسبت به قبل از انقلاب رخ نداده است و به لحاظ قدرت تهاجمی و نیات تهاجمی وضعیت ایران متفاوت شده است و این باعث احساس تهدید رژیم صهیونیستی گردیده است. اگر توانمندی هسته‌ای ایران به متغیرهای فوق افزوده شود احساس تهدید رژیم صهیونیستی مضاعف می‌گردد؛ بنابراین رویکرد رژیم صهیونیستی نسبت به برنامه هسته‌ای ایران در مقایسه با قبل از انقلاب تغییر کرده است. |

| موضوع پژوهش / مقاله                                                             | نویسنده / نویسندگان            | خلاصه و نتایج پژوهش                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| جایگاه برنامه هسته‌ای ایران در دکترین امنیتی رژیم صهیونیستی                     | حمید نیکو، مرتضی سولیمی (۱۳۹۶) | رژیم صهیونیستی در چهار بعد نظامی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی از سوی ایران و سیاست‌های حمایتی آن در قبال گروه‌های مقاومت ضد صهیونیستی احساس تهدید می‌کند که بعد نظامی آن اهمیت و جلوه‌گری بیشتری برای این رژیم داشته است که در سال‌های اخیر توانمندی‌های موشکی و برنامه هسته‌ای ایران این احساس را برای رژیم صهیونیستی تقویت کرده است. رژیم صهیونیستی موفقیت مہار برنامه هسته‌ای ایران از طریق دیپلماسی و تحریم‌های اقتصادی را ضعیف دانسته و حمله نظامی علیه تأسیسات هسته‌ای ایران را گزینه‌های مطلوب تلقی میکند و حتی در صورت خودداری آمریکا از اقدام نظامی علیه ایران، مطابق دکترین امنیت ملی خود، حمله یکجانبه علیه ایران را جزو گزینه‌های راهبردی قرار داده است. این رژیم قادر به حمله علیه تأسیسات هسته‌ای ایران نیست و بیشتر رفتارهای سیاسی رژیم صهیونیستی در این زمینه، ایجاد جنگ روانی و از سویی تحریک آمریکا و غرب برای افزایش فشارهای سیاسی، امنیتی و اقتصادی است. با این حال، تهدیدات نظامی رژیم صهیونیستی همواره باید در کانون توجه ساختار دفاعی جمهوری اسلامی ایران قرار گیرد. |
| تأثیر رابطه رژیم صهیونیستی با جمهوری آذربایجان بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران | یوسف قمبری (۱۳۹۳)              | چون وجود رژیم صهیونیستی در هر منطقه‌ای تنش‌زا می‌باشد، از این رو حضور رژیم صهیونیستی در قفقاز مرکزی نیز به عنوان عامل ناامنی در این منطقه و به ویژه برای ایران به شمار می‌رود. قفقاز جنوبی از حیث موقعیت ژئوپلیتیک و ژئواستراتژیک یکی از مهم‌ترین مناطق جهان است. قفقاز به عنوان یک منطقه حائل میان روسیه، اروپا و غرب آسیا عربی پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی با خلأ ژئوپلیتیک روبرو شده و از همین رو مورد توجه سیاسی، امنیتی و اقتصادی بازیگران سیستم بین‌الملل قرار گرفته است. در پی فروپاشی اتحاد شوروی، رژیم صهیونیستی به منظور بسط روابط خود در این منطقه، در جستجوی متحدان و دوستانی از میان جمهوری‌های نوپای قفقاز برآمد. پرواضح است که تکثر فرهنگی هویتی این منطقه باعث می‌شود تا هریک از همسایگان این کشورها با توسل به اهرمی خاص، ورود خود را به تحولات این حوزه جغرافیایی مشروع جلوه دهند.                                                                                                                                                                                |

| موضوع پژوهش / مقاله                                                               | نویسنده / نویسندگان                                      | خلاصه و نتایج پژوهش                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| استراتژی رژیم صهیونیستی در منطقه غرب آسیا و تأثیرات آن بر جمهوری اسلامی ایران     | محمد رضا ملکی (۱۳۸۶)                                     | موضع جمهوری اسلامی ایران در قبال فلسطین فرایند صلح غرب آسیا که در ادامه سیاست‌های گذشته می‌باشد سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران را با چالش‌های متعددی روبرو کرده است مسلماً تداوم این روند ایران و با تلاش‌های جدیدتری از سوی رژیم صهیونیستی مواجه خواهد ساخت همسویی ایران در مسائل فلسطین و مخالفت اعلامی و اعمالی ایران با روند صلح امنیت جمهوری اسلامی ایران را تحت‌الشعاع خود قرار داده است.                                                                                                                                                                           |
| استراتژی تهدید وجودی رژیم صهیونیستی و امنیت ملی ایران                             | کیهان برزگر و مهدی قاسمی (۱۳۹۲)                          | رژیم رژیم صهیونیستی با طرح مسئله تهدید وجودی ایران را به عنوانی تهدیدی علیه موجودیت خود معرفی می‌نماید بزرگنمایی تهدید برنامه هسته‌ای ایران و ارتباط دادن آن به مسئله تهدید وجودی بیشتر سیاستی سیاسی برای کنترل و مهار ایران و ایجاد بازدارندگی در مقابل افزایش نقش و قدرت منطقه آن است تا خود باعث تنزل جایگاه و نقش رژیم رژیم صهیونیستی در غرب آسیا می‌شود این سیاست علاوه بر کمک به برخی از اهداف داخلی در رژیم صهیونیستی و توجیه کمک‌های آمریکا برنامه ایست برای مهار و بازدارندگی ایران که باعث شکست انحصار هسته‌ای و تنزل جایگاه رژیم صهیونیستی در غرب آسیا شده است. |
| چالش‌های تخصصی بین ایران و رژیم صهیونیستی در دولت نهم و دهم                       | مرتضی علویان سید صالح موسوی (۱۳۹۵)                       | سیاست خارجی احمدی‌نژاد نسبت به رژیم صهیونیستی تهاجمی بوده و در مقابل از آرمان فلسطین حمایت می‌نماید این هم موجب افزایش تنش میان جمهوری اسلامی ایران و رژیم صهیونیستی شده است                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| عرصه‌های تقابل هوشمند انقلاب اسلامی با رژیم صهیونیستی                             | محمد رضا دهشیری و زهرا بهرامی (۱۳۹۵)                     | جمهوری اسلامی ایران در عرصه‌های تقابل خود با رژیم صهیونیستی آنرا به تقابل هوشمند و به صورت ترکیب قدرت نرم افزاری و سخت‌افزاری تغییر داده است در این پژوهش در عرصه‌های تقابل هوشمند انقلاب اسلامی با رژیم صهیونیستی مورد واکاوی قرار گرفته و به این امر منتج می‌شود که تقابل سخت‌افزاری و نرم‌افزاری جمهوری اسلامی ایران با رژیم صهیونیستی موجب تهدید امنیت هستی شناختی و وجودی رژیم صهیونیستی گشته است.                                                                                                                                                                    |
| بررسی تأثیرهای ژئوپلیتیکی روابط ترکیه و رژیم صهیونیستی بر منافع ایران در حوزه خزر | شهرزاد ابراهیمی، طالب ابراهیمی، صفی الله شاه قلعه (۱۳۹۳) | اتحاد ترکیه و اسرائیل سبب افزایش حضور دشمن در مرزهای غربی کشور و حوزه خزر شده است. همچنین این اتحاد سبب صرف منابع و تمرکز فکری هر چه بیشتر ایران برای جلوگیری از تهدیدها در سیاست‌های منطقه‌ای می‌شود.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

| موضوع پژوهش / مقاله                                                | نویسنده / نویسندگان                      | خلاصه و نتایج پژوهش                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| تهدیدات جدید رژیم صهیونیستی در غرب آسیا                            | زهرا بهرامی، سیدعباس عراقچی، (۱۳۹۶)      | از لحاظ سیاسی رژیم رژیم صهیونیستی سعی می‌کند در عین حالی که به‌عنوان رادار حفظ منافع ایالات‌متحده آمریکا در منطقه عمل کند بلکه معادلات سیاسی منطقه را به نفع خود تغییر دهد رژیم از لحاظ شکل‌گیری خود علاوه بر عدم رعایت منافع منطقه‌ای سعی می‌کند به‌عنوان یک عامل توازن منافع ایالات‌متحده عمل کند.                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| اهداف اولویت‌ها و مخاطبان دیپلماسی عمومی رژیم صهیونیستی            | مهدی آهوی، مهدی متین جاوید (۱۳۹۳)        | رژیم صهیونیستی در جهان به‌عنوان رژیمی خشن غیر عقلانی و جنگ‌طلب شناخته می‌شود این تصویر منفی نیاز از پیش‌از پیش رژیم صهیونیستی به دیپلماسی عمومی در راستای توجیه وجودی و رفتاری خود را نشان می‌دهد هدف این محقق بررسی اهداف اولویت‌ها و مخاطبان دیپلماسی عمومی این رژیم می‌باشد در ادامه عملکرد و فعالیت وزارت دیپلماسی می و یهودیان پراکنده رژیم صهیونیستی مورد بررسی قرار گرفته و سپس سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی فعال در دیپلماسی عمومی رژیم صهیونیستی ذکر شده و پس از آن اهداف اولویت‌ها و مخاطبان دیپلماسی عمومی رژیم صهیونیستی مورد مطالعه قرار می‌گیرد. |
| تأثیرات حضور رژیم صهیونیستی در جمهوری آذربایجان بر امنیت ملی ایران | علی پناهی، اقبال امیری، (۱۳۹۴)           | رژیم صهیونیستی از تعادل سیاسی اقتصادی نظامی و تبلیغی تهدیدی مستقیم بر ضد امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران محسوب می‌شود در حال حاضر بدترین شکل تهدید رژیم صهیونیستی تهدیدهای تبلیغی است که همواره توأم با جنگ روانی بر ضد ایران است رژیم صهیونیستی بر اساس دکترین بن گوریون و دکترین غرب آسیا جدید شیمون پرز تمایل جدی به حضور در این منطقه از خود نشان داده است مسئله حائز اهمیت در این میان قرار گرفتن این منطقه در محیط امنیتی جمهوری اسلامی ایران و تعارضات شدید هویتی ایدئولوژیکی این کشور با رژیم صهیونیستی می‌باشد.                                                 |
| تحولات روابط ترکیه و اسرائیل در دهه اخیر و پیامدهای آن برای ایران  | امیرمحمد حاجی یوسفی، همت ایمانی          | گرچه روابط ترکیه و اسرائیل در دهه اخیر به سمت واگرایی رفته اما قطع نخواهد شد و این امر برای سیاست خارجی ایران که با پیچیدگی‌ها و دشواری‌هایی در منطقه مواجه است، پیامدهای مثبتی خواهد داشت.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| دکترین اتحاد پیرامونی و امنیت رژیم صهیونیستی                       | مهدیه شادمانی و عنایت‌الله یزدانی (۱۳۹۷) | رژیم صهیونیستی در جهت خروج از انزوا و در برابر اتحاد عربی و در جهت بقا و دوام خود نیاز جدی به همکاری نظامی با یک ابرقدرت منطقه‌ای داشت بنابراین جهت اجرای این راهبرد با کشورهای پیرامون مرزهای عراق مثل ترکیه ایران و اتیوپی متحد شد و امروز بعد از شش دهه این دکترین با تغییرات منابع تهدید پیگیری می‌شود.                                                                                                                                                                                                                                                            |

| موضوع پژوهش / مقاله                                                  | نویسنده / نویسندگان | خلاصه و نتایج پژوهش                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| دیدگاه راهبردی رژیم صهیونیستی و برآورد تهدید امنیتی آن برای غرب آسیا | سعیده لطفیان (۱۳۹۶) | اگرچه سیاست‌های امنیتی رژیم صهیونیستی برای غرب آسیا تهدید به شمار می‌آید به دلایل بی‌شماری از جمله آسیب‌پذیری فزاینده اقتصادی ناشی از میلیتاریست وابستگی خارجی به قدرت‌های بزرگ فرامنطقه‌ای به‌ویژه آمریکا درگیری‌های سیاسی اقتصادی اجتماعی داخلی برجسته‌تر شدن نقش سیاسی و فعالیت‌های مسلحانه گروه‌های تروریستی و تضعیف و در نهایت برکناری دولت‌های غیرمردمی و اقتدارگرایی غرب‌گرا در غرب آسیا دولت نتانیاهو به اهداف راهبردی خود نخواهد رسید در شرایطی که توازن قوای منطقه غرب آسیا به نفع دولت به رهبران و ملت‌ها خواهان آزادی مردم سالاری و عدالت اقتصادی اجتماعی در حال تحول است. |

## یافته‌های پژوهش

براساس مطالعات آکنشافی و مصاحبه با صاحب نظران و انجام مراحل روش دلفی فازی محقق تهدیدات سیاسی رژیم صهیونیستی را در دو بعد تهدیدات داخلی (با مولفه‌های بی‌ثباتی به تعداد ۲۶ شاخص و مشروعیت‌زادی به تعداد ۱۵ شاخص) و نیز تهدیدات خارجی (با مولفه‌های بی‌اعتبارسازی با ۸ شاخص و منزوی‌سازی ۱۴ شاخص) مجموعاً ۶۳ شاخص شناسایی گردیدند و پرسشنامه‌ای تنظیم که در اختیار ۷۰ نفر از جامعه آماری قرار گرفت. ضمن اینکه ضریب آلفای کرونباخ سوالات پرسشنامه به ترتیب برای مولفه‌های بی‌ثباتی با تعداد ۲۶ پرسش مقدار ۰/۹۲۳، مولفه مشروعیت‌زادی با تعداد ۱۵ پرسش مقدار ۰/۸۸۵، مولفه بی‌اعتبارسازی با تعداد ۸ پرسش مقدار ۰/۷۴۳ و مولفه منزوی‌سازی با تعداد ۱۴ پرسش ۰/۷۰۶ و مقدار آلفای کرونباخ برای کل سوالات پرسشنامه با ۶۳ سوال مقدار ۰/۹۵۱ مورد تایید قرار گرفته و نشان می‌دهد پرسشنامه تنظیم شده از قابلیت اطمینان کافی و مناسب برخوردار بوده است. در ادامه اطلاعات بدست آمده از پرسشنامه در محیط نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شده که خروجی آن در ادامه ارائه و مورد تحلیل قرار گرفته است.

## الف) تهدیدات داخلی مولفه‌های بی‌ثباتی

از ۲۶ شاخص تهدیدات سیاسی از بعد داخلی با مولفه بی‌ثباتی شناسایی شده بر اساس رتبه‌بندی فریدمن بالاترین رتبه را تهدیدات از طریق تغییر در ارزش‌ها و آرمان‌ها (دگرگونی در شعارها، آمال ملت)، بزرگ‌نمایی توسعه نامتوازن و معیوب کشور (تهران، اصفهان، قم و برخی مناطق) و اتهام زنی به حاکمیت به رفتار فراقانونی و غیر دمکراتیک با مردم دارا بوده و سه‌گویه با کمترین اولویت میزان تهدید شامل: افزایش اقدامات محرک رشد تمایزات و تعارضات، افزایش وابستگی به تجارت و سرمایه خارجی و تغییر حکومت و دولت‌ها در ج.ا.ایران. در درازمدت یا کوتاه‌مدت قرار دارد.

جدول ۲- رتبه‌بندی فریدمن تهدیدات داخلی مولفه‌های بی‌ثباتی

| رتبه‌بندی فریدمن                                                        | میانگین رتبه |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------|
| تغییر در ارزش‌ها و آرمان‌ها (دگرگونی در شعارها، آمال ملت).              | ۱۵،۷۶        |
| بزرگ‌نمایی توسعه نامتوازن و معیوب کشور (تهران، اصفهان، قم و برخی مناطق) | ۱۵،۶۷        |
| اتهام زنی به حاکمیت به رفتار فراقانونی و غیر دموکراتیک با مردم          | ۱۵،۴۸        |
| تبلیغ و تحریک اختلافات فی‌مابین اقشار مختلف جامعه                       | ۱۴،۷۶        |
| افزایش نرخ مخالفت با احکام و فرامین حکومتی در کشور                      | ۱۴،۲۸        |
| کاهش محسوس توان حل تعارضات در حکومت                                     | ۱۳،۹۸        |
| چالش‌های خشونت‌آمیز (ترور و قتل سیاسی و...)                             | ۱۳،۹۶        |
| ایجاد یا تشدید تنش‌های سیاسی موجود در کشور                              | ۱۳،۷۹        |
| ایجاد و تشدید تعارض بین نخبگان رسمی و جامعه سیاسی                       | ۱۳،۱۳        |
| توسعه مبانی فکری و عملی متفاوت و متعارض با مبنای مشروعیت کنونی نظام     | ۱۳،۰۶        |
| ایجاد و تشدید تعارض بین نخبگان غیررسمی و رسمی                           | ۱۳،۰۳        |
| القاء حس نابرابری در ج.ا.ایران؛ و بزرگ‌نمایی نابرابری                   | ۱۲،۶۸        |
| تضعیف مکانیزم‌های کنترل اجتماعی از طرف حاکمیت                           | ۱۲،۵۹        |
| افزایش دستورات و احکام متروکه و غیرقابل اجرا در سامانه اداری ج.ا.ایران  | ۱۲،۵۰        |
| افزایش تعارض آراء و نظرات بین آحاد مردم                                 | ۱۱،۷۸        |
| بروز چالش‌های مسالمت‌آمیز (اعتراضات، اعتصابات، راه‌پیمایی و...)         | ۱۱،۴۳        |
| توسعه ورود نرخ تغییر قوانین و رویه‌های متعارض قانونی                    | ۱۱،۱۶        |
| تغییر در بخش‌های حاکمیتی ج.ا.ایران.                                     | ۱۰،۸۴        |
| افزایش اقدامات محرک رشد تمایزات و تعارضات                               | ۱۰،۸۱        |
| افزایش وابستگی به تجارت و سرمایه خارجی                                  | ۹،۰۵         |
| تغییر حکومت و دولت‌ها در ج.ا.ایران. در درازمدت یا کوتاه‌مدت             | ۷،۸۱         |

جدول ۳- رتبه‌بندی فریدمن تهدیدات داخلی مولفه‌های بی‌ثباتی

| Test Statistics <sup>a</sup> |             |
|------------------------------|-------------|
| 70                           | N           |
| 229.539                      | Chi-Square  |
| 25                           | df          |
| 0.000                        | .Asymp. Sig |
| a. Friedman Test             |             |

مقدار بحرانی آزمون  $\chi^2$  برای مولفه‌های بی‌ثباتی با درجه آزادی  $df=25$  و  $\alpha=0.05$  بصورت زیر خواهد بود  $\chi^2_{(df=25, \alpha=0.05)} = 37.65$  خواهد بود در حالیکه مطابق جدول مقدار  $\chi^2$  محاسبه شده برابر  $229.539$  شده است لذا فرضیه مرتبط با آن پذیرفته می‌شود و ادعای پژوهشی مبنی بر تهدید بودن شاخص‌های یاد شده مورد تأیید قرار می‌گیرد.

جدول ۴- تحلیل مولفه‌های کلیدی و کاهش بعد تهدیدات داخلی (مولفه‌های بی‌ثباتی)

| Total Variance Explained            |               |       |                     |               |       |           |
|-------------------------------------|---------------|-------|---------------------|---------------|-------|-----------|
| Extraction Sums of Squared Loadings |               |       | Initial Eigenvalues |               |       | Component |
| %Cumulative                         | of Variance % | Total | %Cumulative         | of Variance % | Total |           |
| 37.349                              | 37.349        | 9.711 | 37.349              | 37.349        | 9.711 | 1         |
| 48.335                              | 10.986        | 2.856 | 48.335              | 10.986        | 2.856 | 2         |
| 55.893                              | 7.558         | 1.965 | 55.893              | 7.558         | 1.965 | 3         |
| 62.945                              | 7.052         | 1.834 | 62.945              | 7.052         | 1.834 | 4         |
| 68.056                              | 5.110         | 1.329 | 68.056              | 5.110         | 1.329 | 5         |
| 72.529                              | 4.473         | 1.163 | 72.529              | 4.473         | 1.163 | 6         |
|                                     |               |       | 76.174              | 3.645         | 0.948 | 7         |
|                                     |               |       | 79.030              | 2.856         | 0.742 | 8         |
|                                     |               |       | 81.699              | 2.669         | 0.694 | 9         |
|                                     |               |       | 84.252              | 2.553         | 0.664 | 10        |
|                                     |               |       | 86.451              | 2.199         | 0.572 | 11        |
|                                     |               |       | 88.445              | 1.994         | 0.519 | 12        |
|                                     |               |       | 90.319              | 1.873         | 0.487 | 13        |
|                                     |               |       | 91.968              | 1.649         | 0.429 | 14        |
|                                     |               |       | 93.385              | 1.417         | 0.368 | 15        |
|                                     |               |       | 94.619              | 1.234         | 0.321 | 16        |
|                                     |               |       | 95.640              | 1.020         | 0.265 | 17        |
|                                     |               |       | 96.560              | 0.921         | 0.239 | 18        |

| Total Variance Explained                        |               |       |                     |               |       |           |
|-------------------------------------------------|---------------|-------|---------------------|---------------|-------|-----------|
| Extraction Sums of Squared Loadings             |               |       | Initial Eigenvalues |               |       | Component |
| %Cumulative                                     | of Variance % | Total | %Cumulative         | of Variance % | Total |           |
|                                                 |               |       | 97.374              | 0.814         | 0.212 | 19        |
|                                                 |               |       | 98.079              | 0.704         | 0.183 | 20        |
|                                                 |               |       | 98.602              | 0.524         | 0.136 | 21        |
|                                                 |               |       | 99.018              | 0.416         | 0.108 | 22        |
|                                                 |               |       | 99.310              | 0.292         | 0.076 | 23        |
|                                                 |               |       | 99.584              | 0.274         | 0.071 | 24        |
|                                                 |               |       | 99.815              | 0.231         | 0.060 | 25        |
|                                                 |               |       | 100.000             | 0.185         | 0.048 | 26        |
| Extraction Method: Principal Component Analysis |               |       |                     |               |       |           |

جدول ۳ بیانگر این است که ۲۶ شاخص تهدید بی‌ثباتی را می‌توان کاهش بعد داده و بهتر است آنها را در ۶ عامل جدید معرفی نمود ضمن اینکه ۶ عامل جدید می‌تواند ۷۲/۵۳ درصد از سهم همه ۲۶ عامل (شاخص) را پوشش دهد.

جدول ۵- ماتریس روابط مول/فقه‌های اصلی جدید با مدهای اولیه تهدیدات داخلی (مولفه‌های بی‌ثباتی)

| Component Matrix <sup>a</sup> |        |        |        |        |       |                                                             |
|-------------------------------|--------|--------|--------|--------|-------|-------------------------------------------------------------|
| Component                     |        |        |        |        |       |                                                             |
| 6                             | 5      | 4      | 3      | 2      | 1     |                                                             |
| -0.035                        | 0.474  | 0.338  | 0.523  | 0.385  | 0.052 | تغییر در ارزش‌ها و آرمان‌ها (دگرگونی در شعارها، آمال ملت).  |
| -0.014                        | 0.355  | 0.199  | 0.634  | 0.280  | 0.258 | تغییر در بخش‌های حاکمیتی ج.ا.ایران.                         |
| 0.100                         | 0.089  | -0.227 | 0.465  | -0.051 | 0.521 | تضعیف مکانیزم‌های کنترل اجتماعی از طرف حاکمیت               |
| 0.713                         | 0.091  | -0.214 | -0.062 | 0.275  | 0.333 | القاء حس نابرابری در ج.ا.ایران؛ و بزرگ‌نمایی نابرابری       |
| 0.272                         | 0.342  | 0.283  | -0.194 | 0.181  | 0.455 | ایجاد یا تشدید تنش‌های سیاسی موجود در کشور                  |
| 0.175                         | 0.082  | -0.346 | -0.126 | 0.142  | 0.692 | تغییر حکومت و دولت‌ها در ج.ا.ایران. در درازمدت یا کوتاه‌مدت |
| 0.016                         | -0.122 | -0.043 | -0.112 | 0.609  | 0.624 | افزایش وابستگی به تجارت و سرمایه خارجی                      |
| 0.319                         | 0.070  | -0.177 | -0.094 | -0.605 | 0.525 | چالش‌های خشونت‌آمیز (ترور و قتل سیاسی و...)                 |

| Component Matrix <sup>a</sup> |        |        |        |        |       |                                                                         |
|-------------------------------|--------|--------|--------|--------|-------|-------------------------------------------------------------------------|
| Component                     |        |        |        |        |       |                                                                         |
| 6                             | 5      | 4      | 3      | 2      | 1     |                                                                         |
| 0.132                         | 0.338  | -0.110 | -0.141 | -0.544 | 0.543 | بروز چالش‌های مسالمت‌آمیز (اعتراضات، اعتصابات، راه‌پیمایی و...)         |
| -0.098                        | 0.196  | -0.246 | -0.271 | 0.090  | 0.662 | افزایش تعارض آراء و نظرات بین آحاد مردم                                 |
| -0.045                        | 0.124  | 0.452  | -0.208 | 0.290  | 0.628 | کاهش محسوس توان حل تعارضات در حکومت                                     |
| 0.164                         | -0.268 | 0.170  | 0.105  | 0.147  | 0.786 | ایجاد و تشدید تعارض بین نخبگان غیررسمی و رسمی                           |
| -0.314                        | 0.145  | -0.164 | -0.249 | 0.215  | 0.764 | توسعه ورود نرخ تغییر قوانین و رویه‌های متعارض قانونی                    |
| -0.100                        | -0.029 | -0.261 | 0.005  | 0.286  | 0.727 | افزایش اقدامات محرک رشد تمایزات و تعارضات                               |
| -0.034                        | -0.065 | 0.198  | -0.033 | -0.064 | 0.830 | ایجاد و تشدید تعارض بین نخبگان رسمی و جامعه سیاسی                       |
| -0.047                        | -0.267 | 0.460  | -0.136 | 0.225  | 0.615 | بسترسازی برای فرار نخبگان علمی و سیاسی                                  |
| 0.106                         | -0.172 | 0.326  | 0.140  | -0.373 | 0.696 | سیاسی کردن و بحرانی قلمداد نمودن مسائل غیرسیاسی و غیرمهم در کشور        |
| 0.077                         | -0.240 | 0.329  | 0.051  | -0.483 | 0.658 | تبلیغ و تحریک اختلافات فی‌مابین اقشار مختلف جامعه ن                     |
| -0.135                        | 0.263  | 0.090  | -0.143 | 0.131  | 0.718 | افزایش نرخ مخالفت با احکام و فرامین حکومتی در کشور                      |
| -0.216                        | -0.071 | -0.409 | 0.115  | -0.032 | 0.715 | اتهام زنی به حاکمیت به رفتار فراقانونی و غیردمکراتیک با مردم            |
| 0.096                         | -0.458 | 0.042  | 0.072  | 0.216  | 0.700 | بزرگ‌نمایی توسعه نامتوازن و معیوب کشور (تهران، اصفهان، قم و برخی مناطق) |
| -0.396                        | 0.093  | -0.019 | -0.056 | -0.415 | 0.626 | متعارض نشان دادن بین خواسته عمومی مردم و منافع حاکمیت                   |
| -0.033                        | 0.085  | -0.294 | 0.371  | -0.422 | 0.653 | بالا نشان دادن نرخ فساد اداری و بسترسازی برای رشد آن                    |
| -0.110                        | -0.184 | -0.317 | 0.167  | 0.374  | 0.649 | افزایش دستورات و احکام متروکه و غیرقابل اجرا در سامانه اداری ج.ا.ایران  |

| Component Matrix <sup>a</sup>                   |        |       |        |        |       |                                                                        |
|-------------------------------------------------|--------|-------|--------|--------|-------|------------------------------------------------------------------------|
| Component                                       |        |       |        |        |       |                                                                        |
| 6                                               | 5      | 4     | 3      | 2      | 1     |                                                                        |
| -0.040                                          | -0.148 | 0.125 | 0.628  | -0.304 | 0.294 | حمایت مادی و معنوی از منافع اپوزیسیون داخلی                            |
| -0.069                                          | 0.195  | 0.323 | -0.375 | -0.386 | 0.473 | توسعه مبانی فکری و عملی متفاوت و متعارض با<br>مبنای مشروعیت کنونی نظام |
| Extraction Method: Principal Component Analysis |        |       |        |        |       |                                                                        |
| a. 6 components extracted                       |        |       |        |        |       |                                                                        |

جدول ۵ بیانگر این است که هر یک از ۶ عامل جدید با عوامل شناسایی شده ابتدائی چه رابطه‌ای دارند به عبارت دقیق‌تر ستون اول ماتریس جدول ۵ نشان می‌دهد که عوامل زیر باهم رابطه دارند و کارکرد مشابهی از نظر جامعه آماری دارد و می‌توان آنها را باهم ادغام نمود.

۶- تغییر حکومت و دولت‌ها در ج.ا.ایران. در درازمدت یا کوتاه‌مدت

۱۰- افزایش تعارض آراء و نظرات بین آحاد مردم

۱۱- ایجاد و تشدید تعارض بین نخبگان غیررسمی و رسمی

۱۲- توسعه ورود نرخ تغییر قوانین و رویه‌های متعارض قانونی

۱۳- افزایش اقدامات محرک رشد تمایزات و تعارضات

۱۴- ایجاد و تشدید تعارض بین نخبگان رسمی و جامعه سیاسی

۱۶- سیاسی کردن و بحرانی قلمداد نمودن مسائل غیرسیاسی و غیر مهم در کشور

۱۷- تبلیغ و تحریک اختلافات فی‌مابین اقشار مختلف جامعه ن

۱۸- افزایش نرخ مخالفت با احکام و فرامین حکومتی در کشور

۱۹- اتهام زنی به حاکمیت به رفتار فراقانونی و غیر دمکراتیک با مردم

۲۰- بزرگ‌نمایی توسعه نامتوازن و معیوب کشور (تهران، اصفهان، قم و برخی مناطق)

در ستونهای دیگر نیز باید عواملی که باهمدیگر همبستگی (ضریب واریانس کوواریانس) مشترک دارد را در یک گروه جدید نامگذاری نمود.

ب) تهدیدات داخلی مولفه‌های مشروعیت‌زدایی

از ۱۵ شاخص تهدیدات سیاسی از بعد داخلی با مولفه مشروعیت‌زدایی شناسایی شده بر اساس رتبه‌بندی فریدمن بالاترین رتبه را حمایت مادی و معنوی از گروه‌های معاند (تجزیه‌طلب، برانداز و...) ج.ا.ایران، راه‌اندازی و حمایت از شبکه‌های فارسی زبان معاند با ج.ا.ایران و بزرگنمایی عدم تحقق اهداف اعلام‌شده از سوی مسئولین ج.ا.ایران و سه‌گویه با کمترین اولویت میزان تهدید شامل: افزایش اقدامات پلیسی و امنیتی حکومت (امنیتی شدن)، توجیه‌ناپذیر نشان دادن رفتار حکومت و حمایت مادی

و معنوی از گروه‌های معاند (تجزیه‌طلب، برانداز و...) ج.ا.ایران قرار دارد.

#### جدول ۶- رتبه‌بندی فریدمن تهدیدات داخلی مولفه‌های مشروعیت‌زدایی

|      |                                                                                               |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۹,۹۴ | حمایت مادی و معنوی از گروه‌های معاند (تجزیه‌طلب، برانداز و...) ج.ا.ایران                      |
| ۹,۷۷ | راه‌اندازی و حمایت از شبکه‌های فارسی زبان معاند با ج.ا.ایران                                  |
| ۹,۲۰ | بزرگنمایی عدم تحقق اهداف اعلام‌شده از سوی مسئولین ج.ا.                                        |
| ۸,۹۳ | دامن زدن به اختلافات قومی مذهبی و سیاسی داخل کشور                                             |
| ۸,۴۹ | متأثر کردن باورهای ملت ساز (یک قوم یک آرمان یک هدف و...)                                      |
| ۸,۴۵ | القاء عدم‌تغییر یا کاهش شاخص‌های بهبود زندگی در جمهوری اسلامی ایران                           |
| ۷,۹۴ | تولید و نشر اخبار و فیلم‌ها و محصولات متضمن باورهای مخرب برای کیان ج.ا.ایران                  |
| ۷,۷۹ | تخریب و تضعیف ماهیت وجودی ایدئولوژی تشکیل کشور                                                |
| ۷,۵۴ | اختلاف‌افکنی در خصوص عدم انطباق بین جغرافیای مرزهای ج.ا.ایران با جغرافیای هویتی               |
| ۷,۵۱ | باعث و تشدیدکننده نارضایتی از حاکمیت و احساس سرخوردگی در ملت                                  |
| ۷,۴۹ | افزایش نرخ مخالفت با احکام و فرامین حکومت                                                     |
| ۶,۹۰ | شبهه‌اندازی و ایجاد شائبه در باورهای هویت‌ساز ج.ا.ایران. روایت متفاوت تاریخ. تحریف فرهنگ و... |
| ۶,۸۷ | طراحی و برنامه‌ریزی برای کاهش نرخ شرکت‌کنندگان در انتخابات                                    |
| ۶,۸۰ | افزایش اقدامات پلیسی و امنیتی حکومت (امنیتی شدن)                                              |
| ۶,۳۷ | توجیه‌ناپذیر نشان دادن رفتار حکومت                                                            |
| ۹,۹۴ | حمایت مادی و معنوی از گروه‌های معاند (تجزیه‌طلب، برانداز و...) ج.ا.ایران                      |

#### جدول ۷- رتبه‌بندی فریدمن تهدیدات داخلی مولفه‌های مشروعیت‌زدایی

| Test Statistics <sup>a</sup> |             |
|------------------------------|-------------|
| 70                           | N           |
| 84.610                       | Chi-Square  |
| 14                           | df          |
| 0.000                        | .Asymp. Sig |
| a. Friedman Test             |             |

مقدار بحرانی آزمون خي ۲ برای مولفه‌های مشروعیت‌زدایی با درجه آزادی  $df=14-1=13$  و  $a=0.05$  بصورت زیر خواهد بود  $23.6 = \chi^2_{(df=14, \alpha=0.05)}$  خواهد بود در حالیکه مطابق جدول مقدار خي

۲ محاسبه شده برابر ۸۶/۶۱ شده است لذا فرضیه مرتبط با آن پذیرفته می‌شود و ادعای پژوهشی مبنی بر تهدید بودن شاخص‌های یاد شده مورد تأیید قرار می‌گیرد.

#### جدول ۸- تحلیل مولفه‌های کلیدی و کاهش بعد تهدیدات داخلی (مولفه‌های مشروعیت‌زدایی)

| Total Variance Explained                         |               |       |                     |               |       |       |
|--------------------------------------------------|---------------|-------|---------------------|---------------|-------|-------|
| Extraction Sums of Squared Loadings              |               |       | Initial Eigenvalues |               |       | مولفه |
| %Cumulative                                      | of Variance % | Total | %Cumulative         | of Variance % | Total |       |
| 39.251                                           | 39.251        | 5.888 | 39.251              | 39.251        | 5.888 | ۱     |
| 58.672                                           | 19.420        | 2.913 | 58.672              | 19.420        | 2.913 | ۲     |
| 67.888                                           | 9.216         | 1.382 | 67.888              | 9.216         | 1.382 | ۳     |
|                                                  |               |       | 73.623              | 5.735         | 0.860 | ۴     |
|                                                  |               |       | 78.989              | 5.366         | 0.805 | ۵     |
|                                                  |               |       | 83.266              | 4.277         | 0.642 | ۶     |
|                                                  |               |       | 86.748              | 3.481         | 0.522 | ۷     |
|                                                  |               |       | 89.738              | 2.990         | 0.449 | ۸     |
|                                                  |               |       | 92.102              | 2.365         | 0.355 | ۹     |
|                                                  |               |       | 94.362              | 2.260         | 0.339 | ۱۰    |
|                                                  |               |       | 96.173              | 1.810         | 0.272 | ۱۱    |
|                                                  |               |       | 97.552              | 1.379         | 0.207 | ۱۲    |
|                                                  |               |       | 98.784              | 1.232         | 0.185 | ۱۳    |
|                                                  |               |       | 99.507              | 0.723         | 0.108 | ۱۴    |
|                                                  |               |       | 100.000             | 0.493         | 0.074 | ۱۵    |
| .Extraction Method: Principal Component Analysis |               |       |                     |               |       |       |

جدول ۸ بیانگر این است که ۱۵ شاخص تهدید مشروعیت‌زدایی را می‌توان کاهش بعد داده و بهتر است آنها را در ۳ عامل جدید معرفی نمود ضمن اینکه ۳ عامل جدید می‌تواند ۶۷/۸۸ درصد از سهم همه ۱۵ عامل (شاخص) را پوشش دهد.

جدول ۹- ماتریس روابط مولفه‌های اصلی جدید با مدهای اولیه تهدیدات داخلی (مولفه‌های مشروعیت‌زدایی)

| Component Matrix <sup>a</sup>                   |        |       |                                                                                               |
|-------------------------------------------------|--------|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Component                                       |        |       |                                                                                               |
| 3                                               | 2      | 1     |                                                                                               |
| 0.380-                                          | 0.545  | 0.579 | توجیه‌ناپذیر نشان دادن رفتار حکومت                                                            |
| 0.664                                           | 0.046- | 0.581 | بزرگنمایی عدم تحقق اهداف اعلام‌شده از سوی مسئولین ج.ا.ا                                       |
| 0.331                                           | 0.608  | 0.537 | القاء عدم‌تغییر یا کاهش شاخص‌های بهبود زندگی در جمهوری اسلامی ایران                           |
| 0.097                                           | 0.513  | 0.691 | افزایش نرخ مخالفت با احکام و فرامین حکومت                                                     |
| 0.095                                           | 0.630  | 0.595 | باعث و تشدید‌کننده نارضایتی از حاکمیت و احساس سرخوردگی در ملت                                 |
| -0.108                                          | 0.620  | 0.509 | افزایش اقدامات پلیسی و امنیتی حکومت (امنیتی شدن)                                              |
| -0.033                                          | 0.172  | 0.684 | طراحی و برنامه‌ریزی برای کاهش نرخ شرکت‌کنندگان در انتخابات                                    |
| -0.401                                          | -0.149 | 0.719 | متأثر کردن باورهای ملت ساز (یک قوم یک آرمان یک هدف و...)                                      |
| 0.396                                           | -0.413 | 0.555 | تولید و نشر اخبار و فیلم‌ها و محصولات متضمن باورهای مخرب برای کبان ج.ا.ایران                  |
| -0.016                                          | -0.636 | 0.538 | تخریب و تضعیف ماهیت وجودی ایدئولوژی تشکیل کشور                                                |
| -0.331                                          | -0.359 | 0.596 | شبیه‌اندازی و ایجاد شائبه در باورهای هویت‌ساز ج.ا.ایران. روایت متفاوت تاریخ، تحریف فرهنگ و... |
| -0.437                                          | -0.212 | 0.749 | دامن زدن به اختلافات قومی مذهبی و سیاسی داخل کشور                                             |
| 0.132                                           | -0.392 | 0.714 | اختلاف‌افکنی در خصوص عدم انطباق بین جغرافیای مرزهای ج.ا.ایران با جغرافیای هویتی               |
| 0.058                                           | -0.312 | 0.673 | حمایت مادی و معنوی از گروه‌های معاند (تجزیه‌طلب، برانداز و...) ج.ا.ایران                      |
| 0.128                                           | -0.385 | 0.612 | راه‌اندازی و حمایت از شبکه‌های فارسی زبان معاند با ج.ا.ایران                                  |
| Extraction Method: Principal Component Analysis |        |       |                                                                                               |
| a. 3 components extracted                       |        |       |                                                                                               |

جدول ۹ بیانگر این است که هر یک از ۳ عامل جدید با عوامل شناسایی شده ابتدائی چه رابطه‌ای دارند به عبارت دقیق‌تر ستون اول ماتریس جدول ۹ نشان می‌دهد که عوامل زیر باهم رابطه دارند و کارکرد مشابهی از نظر جامعه آماری دارد و می‌توان آنها را باهم ادغام نمود.

۴- افزایش نرخ مخالفت با احکام و فرامین حکومت

۷- طراحی و برنامه‌ریزی برای کاهش نرخ شرکت‌کنندگان در انتخابات

۸- متأثر کردن باورهای ملت ساز (یک قوم یک آرمان یک هدف و...)

۱۲- دامن زدن به اختلافات قومی مذهبی و سیاسی داخل کشور

۱۳- اختلاف افکنی در خصوص عدم انطباق بین جغرافیای مرزهای ج.ا.ایران با جغرافیای هویتی

۱۴- حمایت مادی و معنوی از گروه‌های معاند (تجزیه طلب، برانداز و...) ج.ا.ایران

در ستونهای دیگر نیز باید عواملی که باهمدیگر همبستگی (ضریب واریانس کوواریانس) مشترک دارد را در یک گروه جدید نامگذاری نمود.

ج) تهدیدات خارجی مولفه‌های بی‌اعتبارسازی

از ۸ شاخص تهدیدات سیاسی از بعد خارجی با مولفه بی‌اعتبارسازی شناسایی شده بر اساس رتبه‌بندی فریدمن بالاترین رتبه را برگزاری و حمایت از جلسات و کنفرانس‌های سیاسی گروهک‌های معاند در خاک رژیم و ضعیف و ناکارآمد نشان دادن ساختار اداری کشور و دوگویی با کمترین اولویت میزان تهدید شامل: کاهش میزان سرمایه‌گذاری شرکت‌های خارجی و کاهش توان سیاست‌گذاری و تأثیر در عرصه بین‌المللی قرار دارد.

#### جدول ۱۰- رتبه‌بندی فریدمن تهدیدات خارجی مولفه‌های بی‌اعتبارسازی

| رتبه‌بندی فریدمن                                                                                             | میانگین رتبه |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| برگزاری و حمایت از جلسات و کنفرانس‌های سیاسی گروهک‌های معاند در خاک رژیم                                     | ۴,۰۱         |
| ضعیف و ناکارآمد نشان دادن ساختار اداری کشور                                                                  | ۴,۷۶         |
| متعارض نشان دادن سیاست‌های اعلامی و اعمالی جمهوری اسلامی                                                     | ۳,۸۹         |
| مساعدت و همکاری اطلاعاتی در راستای محکومیت ج.ا.ایران در مجامع عمومی بین‌المللی (سازمان ملل، شورای حکام و...) | ۵,۱۱         |
| استفاده ابزاری از مقررات منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای علیه ج.ا.ایران                                           | ۴,۷۶         |
| القاء نقش مخرب صلح برای ج.ا.ایران.                                                                           | ۴,۲۴         |
| کاهش میزان سرمایه‌گذاری شرکت‌های خارجی                                                                       | ۴,۷۸         |
| کاهش توان سیاست‌گذاری و تأثیر در عرصه بین‌المللی                                                             | ۴,۴۵         |

جدول ۱۱- رتبه‌بندی فریدمن تهدیدات خارجی، مولفه‌های بیه اعتبارسازی

| Test Statistics <sup>a</sup> |             |
|------------------------------|-------------|
| 70                           | N           |
| 22.351                       | Chi-Square  |
| 7                            | df          |
| 0.002                        | .Asymp. Sig |
| a. Friedman Test             |             |

مقدار بحرانی آزمون  $\chi^2$  برای مولفه‌های بی‌اعتبارسازی با درجه آزادی  $df=7$  و  $\alpha=0.05$  بصورت زیر خواهد بود  $\chi^2_{(df=7, \alpha=0.05)} = 14.07$  خواهد بود در حالیکه مطابق جدول مقدار  $\chi^2$  محاسبه شده برابر  $22/35$  شده است لذا فرضیه مرتبط با آن پذیرفته می‌شود و ادعای پژوهشی مبنی بر تهدید بودن شاخص‌های یاد شده مورد تأیید قرار می‌گیرد.

جدول ۱۲- تحلیل مولفه‌های کلیدی و کاهش بعد تهدیدات خارجی (مولفه‌های به اعتبارسازی)

| Total Variance Explained            |               |       |                     |               |       |           |
|-------------------------------------|---------------|-------|---------------------|---------------|-------|-----------|
| Extraction Sums of Squared Loadings |               |       | Initial Eigenvalues |               |       | Component |
| %Cumulative                         | of Variance % | Total | %Cumulative         | of Variance % | Total |           |
| 37.019                              | 37.019        | 2.961 | 37.019              | 37.019        | 2.961 | 1         |
| 53.845                              | 16.826        | 1.346 | 53.845              | 16.826        | 1.346 | 2         |
| 67.185                              | 13.341        | 1.067 | 67.185              | 13.341        | 1.067 | 3         |
|                                     |               |       | 78.538              | 11.353        | 0.908 | 4         |
|                                     |               |       | 87.138              | 8.599         | 0.688 | 5         |
|                                     |               |       | 92.656              | 5.519         | 0.441 | 6         |
|                                     |               |       | 97.203              | 4.547         | 0.364 | 7         |
|                                     |               |       | 100.000             | 2.797         | 0.224 | 8         |

.Extraction Method: Principal Component Analysis

جدول ۱۲ بیانگر این است که ۸ شاخص تهدید سیاسی خارجی (ی اعتبارسازی) را می توان کاهش بعد داده و بهتر است آنها را در ۳ عامل جدید معرفی نمود ضمن اینکه ۳ عامل جدید می تواند ۶۷/۱۸ درصد از سهم همه ۸ عامل (شاخص) را پوشش دهد.

جدول ۱۳ - ماتریس روابط مولفه‌های اصلی جدید با مدل‌های اولیه تهدیدات داخلی (مولفه‌های بی‌اعتبارسازی)

| Component Matrix <sup>a</sup>                   |        |       |                                                                                                               |
|-------------------------------------------------|--------|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Component                                       |        |       |                                                                                                               |
| 3                                               | 2      | 1     |                                                                                                               |
| 0.236                                           | 0.181  | 0.576 | برگزاری و حمایت از جلسات و کنفرانس‌های سیاسی گروهک‌های معاند در خاک رژیم                                      |
| -0.098                                          | -0.665 | 0.503 | ضعیف و ناکارآمد نشان دادن ساختار اداری کشور                                                                   |
| 0.721                                           | 0.439  | 0.234 | متعارض نشان دادن سیاست‌های اعلامی و اعمالی جمهوری اسلامی                                                      |
| -0.062                                          | -0.326 | 0.637 | مساعدت و همکاری اطلاعاتی در راستای محکومیت ج.ا.ایران در مجامع عمومی بین‌المللی (سازمان ملل، شورای حکام و ...) |
| 0.226                                           | 0.046  | 0.821 | استفاده ابزاری از مقررات منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای علیه ج.ا.ایران                                            |
| 0.209                                           | -0.338 | 0.682 | القاء نقش مخرب صلح برای ج.ا.ایران.                                                                            |
| -0.465                                          | 0.293  | 0.702 | کاهش میزان سرمایه‌گذاری شرکت‌های خارجی                                                                        |
| -0.409                                          | 0.608  | 0.532 | کاهش توان سیاست‌گذاری و تأثیر در عرصه بین‌المللی                                                              |
| Extraction Method: Principal Component Analysis |        |       |                                                                                                               |
| a. 3 components extracted                       |        |       |                                                                                                               |

جدول ۱۳ بیانگر این است که هر یک از ۳ عامل جدید با عوامل شناسایی شده ابتدایی چه رابطه‌ای دارند به عبارت دقیق‌تر ستون اول ماتریس جدول ۱۳ نشان می‌دهد که عوامل زیر باهم رابطه دارند و کارکرد مشابهی از نظر جامعه آماری دارد و می‌توان آنها را باهم ادغام نمود.

۴- مساعدت و همکاری اطلاعاتی در راستای محکومیت ج.ا.ایران در مجامع عمومی بین‌المللی (سازمان ملل، شورای حکام و ...)

۵- استفاده ابزاری از مقررات منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای علیه ج.ا.ایران

۶- القاء نقش مخرب صلح برای ج.ا.ایران.

۷- کاهش میزان سرمایه‌گذاری شرکت‌های خارجی

در ستون‌های دیگر نیز باید عواملی که باهمدیگر همبستگی (ضریب واریانس کوواریانس) مشترک دارد را در یک گروه جدید نامگذاری نمود.

(د) تهدیدات خارجی مولفه‌های منزوی‌سازی

جدول ۱۴ - رتبه‌بندی فریدمن تهدیدات خارجی مولفه‌های منزوی‌سازی

| رتبه‌بندی فریدمن                                                                                                                                          | میانگین رتبه |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| غیرقابل اعتماد بیان نمودن فعالیت‌های هسته‌ای و موشکی ج.ا.ایران                                                                                            | ۹,۸۶         |
| همکاری و حمایت از تصویب و اجرایی شدن تحریم‌های مختلف ایالات متحده آمریکا علیه ج.ا.ایران                                                                   | ۹,۶۱         |
| تقویت ایران هراسی در منطقه به‌منظور کاهش میزان مراودات سیاسی کشورهای با ج.ا.ایران                                                                         | ۸,۲۸         |
| افزایش هزینه‌ها و کاهش درآمد و در نتیجه سقوط ارزش پول ملی ج.ا.ایران و مغایر نشان دادن ارزشهای جمهوری اسلامی ایران با جامعه جهانی (حقوق بشر، اقلیتها و...) | ۷,۹۰         |
| ایجاد موازنه تهدید در فضای پیرامون جمهوری اسلامی ایران                                                                                                    | ۷,۸۶         |
| کاهش توان سازمان‌دهی و حل تعارضات منطقه‌ای ج.ا.ایران                                                                                                      | ۷,۳۹         |
| اتهام زنی و طراحی نقش بزرگ‌ترین تروریسم دولتی برای ج.ا.ایران.                                                                                             | ۷,۲۶         |
| کاهش قدرت نفوذ ج.ا.ایران در سایر کشورهای به‌ویژه پیرامونی و حوزه‌های نفوذ تمدنی (افغانستان، تاجیکستان و...)                                               | ۷,۱۱         |
| تحقق و اثربخشی بیشتر تحریم‌های سازمان ملل علیه جمهوری اسلامی ایران                                                                                        | ۷,۰۹         |
| تخریب جایگاه سیاسی و کاهش پتانسیل‌های منحصر به فرد جغرافیایی و موقعیت گذرگاهی ج.ا.ایران                                                                   | ۶,۹۹         |
| از بین بردن زمینه‌های حضور یا محدودیت در حضور در مجامع تصمیم‌ساز منطقه‌ای و جهانی                                                                         | ۶,۹۴         |
| ناکارآمد نشان دادن جمهوری اسلامی ایران در انجام تعهدات بین‌المللی                                                                                         | ۶,۷۶         |
| کاهش نمایندگی‌های رسمی خارجی در سایر کشورهای                                                                                                              | ۶,۵۹         |
|                                                                                                                                                           | ۵,۳۵         |

جدول ۱۵ - رتبه‌بندی فریدمن تهدیدات خارجی مولفه‌های منزوی‌سازی

| Test Statistics <sup>a</sup> |            |
|------------------------------|------------|
| 70                           | N          |
| 94.102                       | Chi-Square |
| 13                           | df         |
| 0.000                        | Asymp. Sig |
| a. Friedman Test             |            |

جدول ۱۶- تحلیل مولفه‌های کلیدی و کاهش بعد تهدیدات خارجی (مولفه‌های منزوی سازی)

جدول ۱۶ بیانگر این است که ۱۴ شاخص تهدید سیاسی خارجی (ی اعتبارسازی) را می‌توان کاهش بعد داده و بهتر است آنها را در ۵ عامل جدید معرفی نمود ضمن اینکه ۵ عامل جدید می‌تواند ۶۸/۴۹ درصد از سهم همه ۱۴ عامل (شاخص) را پوشش دهد.

جدول ۱۷- ماتریس روابط مولفه‌های اصلی جدید با مدل‌های اولیه تهدیدات داخلی (مولفه‌های منزوی‌سازی)

| Component Matrix <sup>a</sup> |        |        |        |        |                                                                                         |
|-------------------------------|--------|--------|--------|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| Component                     |        |        |        |        |                                                                                         |
| 5                             | 4      | 3      | 2      | 1      |                                                                                         |
| -0.235                        | 0.107  | 0.221  | -0.290 | 0.712  | کاهش توان سازمان‌دهی و حل تعارضات منطقه ای ج.ا.ایران                                    |
| 0.391                         | 0.746  | 0.101  | -0.070 | 0.099  | غیر قابل اعتماد بیان نمودن فعالیت های هسته ای و موشکی ج.ا.ایران                         |
| -0.219                        | 0.524  | -0.498 | -0.130 | -0.038 | ناکارآمد نشان دادن جمهوری اسلامی ایران در انجام تعهدات بین‌المللی                       |
| 0.520                         | 0.127  | 0.485  | 0.002  | -0.289 | مغایر نشان دادن ارزشهای جمهوری اسلامی ایران با جامعه جهانی (حقوق بشر، اقلیتها و...)     |
| -0.203                        | 0.156  | 0.159  | -0.317 | 0.689  | تحقق و اثربخشی بیشتر تحریم‌های سازمان ملل علیه جمهوری اسلامی ایران                      |
| -0.038                        | 0.181  | 0.570  | 0.047  | 0.628  | همکاری و حمایت از تصویب و اجرایی شدن تحریم‌های مختلف ایالات‌متحده امریکا علیه ج.ا.ایران |
| 0.204                         | 0.151  | -0.161 | 0.674  | 0.515  | اتهام زنی و طراحی نقش بزرگ‌ترین تروریسم دولتی برای ج.ا.ایران.                           |
| -0.089                        | -0.141 | 0.039  | 0.538  | 0.531  | ایجاد موازنه تهدید در فضای پیرامون جمهوری اسلامی ایران                                  |
| -0.044                        | -0.015 | 0.132  | 0.730  | 0.375  | تقویت ایران هراسی در منطقه به‌منظور کاهش میزان مراودات سیاسی کشورهای ج.ا.ایران          |
| 0.195                         | -0.001 | -0.586 | 0.172  | 0.488  | تخریب جایگاه سیاسی و کاهش پتانسیل‌های منحصر به فرد جغرافیایی و موقعیت گذرگاهی ج.ا.ایران |
| -0.283                        | 0.005  | 0.016  | -0.185 | 0.832  | افزایش هزینه‌ها و کاهش درآمد و در نتیجه سقوط ارزش پول ملی ج.ا.ایران و                   |
| 0.384                         | -0.107 | -0.217 | -0.040 | 0.623  | کاهش نمایندگی‌های رسمی خارجی در سایر کشورهای                                            |

| Component Matrix <sup>a</sup>                   |        |        |        |       |                                                                                                             |
|-------------------------------------------------|--------|--------|--------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Component                                       |        |        |        |       |                                                                                                             |
| 5                                               | 4      | 3      | 2      | 1     |                                                                                                             |
| 0.307                                           | -0.060 | -0.232 | -0.574 | 0.522 | از بین بردن زمینه‌های حضور یا محدودیت در حضور در مجامع تصمیم‌ساز منطقه‌ای و جهانی                           |
| 0.315                                           | -0.516 | 0.065  | -0.270 | 0.423 | کاهش قدرت نفوذ ج.ا.ایران در سایر کشورهای به‌ویژه پیرامونی و حوزه‌های نفوذ تمدنی (افغانستان، تاجیکستان و...) |
| Extraction Method: Principal Component Analysis |        |        |        |       |                                                                                                             |
| a. 5 components extracted                       |        |        |        |       |                                                                                                             |

جدول ۱۷ بیانگر این است که هر یک از ۵ عامل جدید با عوامل شناسایی شده ابتدائی چه رابطه‌ای دارند به عبارت دقیق‌تر ستون اول ماتریس جدول ۱۷ نشان می‌دهد که عوامل زیر باهم رابطه دارند و کارکرد مشابهی از نظر جامعه آماری دارد و می‌توان آنها را باهم ادغام نمود.

۱- کاهش توان سازمان‌دهی و حل تعارضات منطقه ای ج.ا.ایران

۵- تحقق و اثربخشی بیشتر تحریم‌های سازمان ملل علیه جمهوری اسلامی ایران

۱۱- افزایش هزینه‌ها و کاهش درآمد و در نتیجه سقوط ارزش پول ملی ج.ا.ایران و

در ستونهای دیگر نیز باید عواملی که باهمدیگر همبستگی (ضریب واریانس کوواریانس) مشترک دارد را در یک گروه جدید نامگذاری نمود.

### نتیجه

با توجه به نتایج بدست آمده از دوران عوامل با استفاده از روش تحلیل عاملی (تحلیل مولفه‌های کلیدی PCA) در دو بعد داخلی و خارجی و از مجموع ۶۳ گویه شناسایی شده می‌توان نتیجه گرفت که مجموعاً با ۱۷ عامل تهدید جدید همه تهدیدهای رژیم صهیونیستی که بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران مؤثر هستند را پوشش داد.

در واقع تهدیدات سیاسی رژیم صهیونیستی از بعد داخلی از نوع تهدیدات بی‌ثباتی شامل ۲۶ عامل تهدید شناسایی شده بود که همه این تهدیدات در قالب ۶ تهدید جدید طبقه‌بندی شدند و محققین می‌تواند با کنار هم قرار دادن مفهوم علمی جدیدی را برای آن تعریف نمایند. نکته مهمتر این است که به نظر می‌رسد برای مقابله با آنها می‌توان از یک ابزار همنوع برای مقابله با این تهدیدات استفاده نمود.

در تهدیدات سیاسی رژیم صهیونیستی که از نوع تهدید مشروعیت زدایی محسوب می‌شوند نیز ۱۵ عامل تهدید شناسایی شده بود که همه این تهدیدات در قالب ۳ تهدید جدید طبقه‌بندی شدند و محققین می‌تواند با کنار هم قرار دادن مفهوم علمی جدیدی را برای آن تعریف نمایند. نکته مهمتر این

است که به نظر می‌رسد برای مقابله با آنها می‌توان از یک ابزار ممنوع برای مقابله با این تهدیدات استفاده نمود.

همچنین برای تهدیدات رژیم صهیونیستی (بعد خارجی) مجموعاً ۲۲ عامل شناسایی شد که در دو گروه یا مولفه (تهدیدات بی اعتبار سازی با ۶ عامل و منزوی سازی با ۱۴) طبقه‌بندی شدند نتایج تحقیق نشان می‌دهد که برای مقابله با این نوع تهدیدات لزومی به مقابله و یا خنثی سازی همه عوامل و تهدیدات نیست و در صورت یافتن راه‌کاری برای ۸ (۵+۳) تهدید جدید خارجی می‌توان بقیه آنها را خنثی نمود و یا اثر سایر انواع تهدیدات ناچیز خواهد بود.

## منابع

- اخوان کاظمی مسعود، رستمی فرزاد، شاه‌ملکی حامد، تحلیل رابطه رژیم صهیونیستی و کردستان عراق و پیامد های امنیتی آن برای جمهوری اسلامی ایران، فصلنامه علمی- پژوهشی پژوهشنامه انقلاب اسلامی، دوره ۸، شماره ۲۷، تابستان ۱۳۹۷، صفحه ۱۹-۴۰
- اخوان کاظمی مسعود، رستمی فرزاد، شاه‌ملکی حامد، تحلیل رابطه رژیم صهیونیستی و کردستان عراق و پیامد های امنیتی آن برای جمهوری اسلامی ایران، فصلنامه علمی- پژوهشی جستارهای سیاسی معاصر، دوره ۸، شماره ۲۶
- بررسی تهدیدات رژیم اشغالگر قدس و راهکارهای مقابله با آن، مرکز مطالعات راهبردی آجا، شماره ۵۹، دسترسی محدود، ۱۳۹۴ ص ۱۳
- برزگر کیهان، قاسمی مهدی، استراتژی تهدید وجودی رژیم صهیونیستی و امنیت ملی ایران، فصلنامه روابط خارجی، شماره اول، بهار ۱۳۹۲ صص ۴۹-۶۵
- تاجیک، محمدرضا، مقدمه‌ای بر استراتژی امنیت ملی، تهران، نشر فرهنگ گفتمان، ۱۳۸۰ ص ۳۸
- ثابت، علی، نظم و امنیت تراربخت در تفکر رژیم صهیونیستی، مجموعه مقالات اولین کنفرانس امنیتی تهران جلد ۱، ابرار معاصر ۱۳۹۵، ص ۲۴۸
- خبرگزاری ایسنا به نقل از روزنامه اعتماد مهر ماه ۱۳۹۵ با حمایت مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری به گزارش ایانا از اتاق بازرگانی ایران، زمستان ۱۳۹۶، صفحه ۱-۲۶
- شمس، مرتضی، ۱۳۷۷ تهدیدهای نظامی - امنیتی رژیم صهیونیستی علیه ج.ا.ایران، تهران موسسه مطالعات راهبردی، پیش شماره ۲
- طباطبایی، سید محمد - سلیمانی، علی، ۱۳۹۲ جمهوری اسلامی ایران و رژیم صهیونیستی: گسترش فضای هنجاری و تهدیدات ارزشی متقابل، فصلنامه پژوهش های راهبردی سیاست، دوره دوم، ص ۱۳۴
- عزتی، عزت‌اله جزوه درسی ژئواستراتژی، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، تهران: ۱۳۹۸
- علویان، مرتضی؛ موسوی، سیدصالح؛ چالش های تخصصی بین ایران و رژیم صهیونیستی در دولت نهم و دهم، فصلنامه علمی- پژوهشی تحقیقات جدید در علوم انسانی، دانشگاه باقرالعلوم، شماره ۴ تابستان ۱۳۹۵، صص ۲۸-۱۳
- قمیری یوسف، تأثیر رابطه رژیم صهیونیستی با جمهوری آذربایجان بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، دانشگاه گیلان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی ۱۳۹۳
- مجتهدزاده، پیروز ۱۳۹۱، فلسفه و کارکرد ژئوپولیتیک مفاهیم و نظریه‌ها در عصر فضای مجازی، تهران، سمت، ص ۱۴۲
- مددی رامین، دهشیار حسین، استراتژی امنیت ملی اوپاما با تأکید بر رژیم صهیونیستی و تأثیر آن بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، پایان نامه دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده علوم سیاسی، ۱۳۹۳
- ملکی، محمدرضا؛ استراتژی رژیم صهیونیستی در منطقه غرب آسیا و تأثیرات آن بر جمهوری اسلامی ایران، فصلنامه

- علمی- پژوهشی علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، ۱۳۸۶، صص ۶۶-۲۳
- منشادی مرتضی، سرحدی، رضا، **تهدیدات امنیت منطقه‌ای سیاست خارجی ج.ا.ایران در غرب آسیا**، مجموعه مقالات اولین کنفرانس امنیتی تهران، ج ۲، ۱۳۹۵ ص ۲۰۴
  - نیکو حمید، سویلی مرتضی، جایگاه برنامه هسته‌ای ایران در دکترین امنیتی رژیم صهیونیستی، **فصلنامه مطالعات روابط بین‌الملل**، سال دهم، شماره ۳۷، بهار ۱۳۹۶، صص ۱۷۱-۱۳۷
  - دهشیری محمدرضا، بهرامی زهرا، **عرصه‌های تقابل هوشمند انقلاب اسلامی با رژیم صهیونیستی**، فصلنامه علمی- پژوهشی مطالعات انقلاب اسلامی، دانشگاه معارف اسلامی، تابستان ۱۳۹۵، جلد ۱۳ شماره ۴۵ صفحات ۱۳۳-۱۴۸
  - ابراهیمی شهروز، ابراهیمی طالب، شاه قلعه صفی الله، بررسی تأثیرهای ژئوپلیتیکی روابط ترکیه و رژیم صهیونیستی بر منافع ایران در حوزه خزر، **فصلنامه علمی- پژوهشی مطالعات اوراسیای مرکزی**، دوره ۷، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۳، صفحه ۱۹۵-۲۱۸
  - بهرامی، زهرا؛ عراقچی، سیدعباس، **تهدیدات جدید رژیم صهیونیستی در غرب آسیا**، فصلنامه علمی سیاست دفاعی، دانشگاه جامع امام حسین (ع)؛ دوره ۲۵، شماره ۹۸، بهار ۱۳۹۶، صفحه ۱۲۷-۱۶۲
  - آهویی مهدی، متین جاوید مهدی، اهداف اولویت‌ها و مخاطبان دیپلماسی عمومی رژیم صهیونیستی، **فصلنامه علمی- پژوهی مطالعات راهبردی**، دوره ۱۶، شماره ۵۹، بهار ۱۳۹۲، صفحه ۱۸۳-۲۰۴
  - پناهی، علی؛ امیری، اقبال، تأثیرات حضور رژیم صهیونیستی در جمهوری آذربایجان بر امنیت ملی ایران، **فصلنامه پژوهشهای سیاسی**، دوره ۵، شماره ۲ (۱۳ پیاپی)، تابستان ۱۳۹۴، صفحه ۳۰-۶۲
  - حاجی یوسفی امیرمحمد، ایمانی همت، تحولات روابط ترکیه و اسرائیل در دهه اخیر و پیامدهای آن برای ایران، تابستان ۱۳۹۰، **فصلنامه روابط خارجی**، دوره ۳، شماره ۱۰، ۱۰۴-۷۵
  - شادمانی مهدیه، یزدانی عنایت‌الله، دکترین اتحاد پیرامونی و امنیت رژیم صهیونیستی، **فصلنامه مطالعات سیاسی**، دوره ۱۰، شماره ۴۰، تابستان ۱۳۹۷، صفحه ۱۶۸-۱۴۷
  - لطفیان سعیده، دیدگاه راهبردی رژیم صهیونیستی و برآورد تهدید امنیتی آن برای غرب آسیا، **فصلنامه سیاست دانشگاه تهران**، دوره ۴۷، شماره ۱، بهار ۱۳۹۶، صفحه ۲۰۰-۱۷۹
  - Iran Foreign Sanction Act, U.S Comprehensive Sanction against Iran, **A Plan for Action** (April 1995)
  - Wright, Steven. **The United States and Persian Gulf Security: The Foundations of the War on Terror**, Ithaca Press, 2007 ISBN 978-0-86372-321-6
  - Assišt